

Надія Лазарович,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти,
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ В СУЧАСНИХ ЗДО

У світлі сучасних вимог до якості підготовки дітей до школи, швидких змін у соціокультурному середовищі та поширення нових методів навчання дошкільні заклади повинні постійно вдосконалюватися. Науково-методична діяльність – це систематичний процес створення нових знань у галузі педагогіки та поширення передового досвіду серед педагогів, спрямований на вдосконалення освітнього процесу.

Дослідження психолого-педагогічних умов формування професійної компетентності вихователів в закладах дошкільної освіти (А. Богомаз, Н. Ганжа, І. Романюк, Л. Швайка, З. Гирич) акцентують увагу на впровадженні ефективних форм організації методичної роботи, використанні інноваційних методів діагностики та розвитку рівня компетентності фахівців дошкільної сфери.

Науково-методична робота є необхідним і важливим засобом підвищення професійної компетентності вихователів дітей дошкільного віку. Цей процес включає в себе систематичне оновлення знань, використання передового педагогічного досвіду, а також розробку та впровадження нових підходів до навчання та виховання дітей.

Науково-методична робота сприяє вдосконаленню методів і прийомів викладання, розвитку творчих здібностей вихователів та стимулює пошук інноваційних рішень у сфері дошкільної освіти (О. Безсонова, В. Березюк, Л. Бондар, Т. Воронецька, Н. Гавриш, А. Гузь, З. Дорошенко, О. Каплуновська, І. Кіндрат, Л. Мінда, І. Романюк, О. Рудік та ін.).

Методична робота в дошкільних закладах – це концепція, яка складається з багатьох аспектів, і включає:

- дослідження та моделювання освітнього процесу;
- підтримка професійної компетентності педагогів, підвищення їхньої педагогічної майстерності;
- консультативна допомога педагогам;
- організація партнерської взаємодії з батьками;
- вивчення, узагальнення та поширення майбутнього педагогічного досвіду;
- створення сприятливого психологічного середовища.

Таким чином, питання нормативно-правового забезпечення є найважливішим під час планування методичної роботи в дошкільних закладах.

Завдяки систематичній науково-методичній роботі вихователі мають можливість постійно підвищувати свій рівень кваліфікації, адаптувати свою роботу до сучасних вимог і тенденцій у сфері дошкільної освіти.

Важливим напрямком науково-методичної роботи є пошук та впровадження передового педагогічного досвіду, використання сучасних методик та технологій навчання, а також розвиток творчого потенціалу вихователів. До того ж, ця робота спрямована на постійне оновлення та удосконалення навчально-виховного процесу з урахуванням сучасних вимог і тенденцій у галузі дошкільної освіти.

В дошкільних закладах методична робота – це систематична групова та індивідуальна робота педагогів, спрямована на покращення науково-теоретичних знань, загальнокультурного досвіду, психолого-педагогічної підготовки та професійних навичок.

Методична робота в дошкільній освіті охоплює широкий спектр заходів, таких як підвищення кваліфікації педагогів, впровадження інноваційних технологій, діагностика та моніторинг результатів освітнього процесу, поширення передового досвіду, атестація педагогічних кадрів, координація їхньої діяльності та створення умов для професійного зростання.

Враховуючи складність завдань, пов'язаних із науково-методичною роботою в сучасному освітньому середовищі, різноманітність і постійно змінюваний зміст, а також специфічні особливості кожного навчального закладу, необхідно постійно шукати нові способи підвищення ефективності традиційних методів науково-методичної роботи та створення нових форм педагогічної діяльності.

Напрацювання та результати науково-методичної роботи сприяють підвищенню професійної компетентності педагогічного колективу, створенню сприятливого середовища для розвитку дитини, а також впровадженню інноваційних підходів у педагогічну практику. Такий підхід забезпечує ефективне функціонування дошкільного закладу та підвищує якість освіти, що надається дітям у період дошкільного віку.

Науково-методична робота з педагогами є ключовим елементом в системі підвищення якості освіти. Використання різноманітних форм такої роботи є важливим кроком у розвитку професійної компетентності педагогів та постійному удосконаленні навчально-виховного процесу.

Аналізуючи сучасний стан науково-методичної роботи в дошкільних закладах, можна виявити як її переваги, так і недоліки. До позитивних аспектів належить сприяння професійному зростанню педагогів, підвищення якості освітнього процесу, поширення передового досвіду, впровадження інновацій та розвиток дослідницьких навичок.

Основними недоліками організації науково-методичної роботи в дошкільних закладах є:

- відсутність чіткої структури,
- невизначеність очікуваних результатів,
- недостатня ефективність,
- випадковий вибір тем для дослідження,
- неврахування індивідуальних потреб педагогів,
- обмежений арсенал методичних заходів,

– низький рівень професійної компетентності керівників та несприятливі умови для професійного розвитку педагогів.

Такий стан справ перешкоджає системному підвищенню кваліфікації педагогічних кадрів.

Різноманітність форм науково-методичної роботи, таких як семінари, тренінги, майстер-класи, конференції, творчі групи та інші, надає педагогам можливість обмінюватися досвідом, впроваджувати нові підходи та технології, а також вдосконалювати свої професійні навички.

Важливою перевагою використання різноманітних форм роботи є створення сприятливого середовища для активного обміну інформацією та ідеями, що сприяє зростанню рівня професіоналізму педагогічного колективу та підвищенню якості освітнього процесу в цілому.

Таким чином, використання різноманітних форм науково-методичної роботи є важливим і необхідним компонентом у забезпеченні ефективного розвитку освіти та досягненні високих результатів у навчанні та вихованні.

Використання нетрадиційних форм методичної роботи в закладах дошкільної освіти є надзвичайно важливим і перспективним напрямком для підвищення якості та ефективності навчально-виховного процесу. Ці форми дозволяють стимулювати творчий потенціал педагогів, сприяють обміну досвідом, розвитку професійних компетенцій та впровадженню інноваційних підходів.

Завдяки нетрадиційним формам методичної роботи, таким як педагогічні турніри, методичні брейнсторми, школи педагогічної майстерності та інші, вихователі отримують можливість активно взаємодіяти, обговорювати сучасні педагогічні підходи, творчо застосовувати їх у своїй роботі та вдосконалювати свої професійні навички.

Такий підхід сприяє підвищенню мотивації та самооцінки вихователів, створює позитивну атмосферу співпраці та взаєморозуміння всередині педагогічного колективу, а також сприяє підвищенню якості освітнього процесу та досягненню успіхів у вихованні та розвитку дітей дошкільного віку.

Отже, використання нетрадиційних форм методичної роботи в дошкільних закладах є важливим засобом для стимулювання професійної компетентності педагогів та підвищення якості освіти в цьому сегменті.

Таким чином, ефективність впровадження інноваційних форм науково-методичної роботи в дошкільних закладах сприяє підвищенню якості дошкільної освіти та професійного зростання вихователів.

Список використаних джерел

1. Білоус А. Б. Використання інтерактивних освітніх технологій у закладах дошкільної освіти. *Науковий пошук молодих*: збірник статей аспірантів та магістрантів. Херсон: КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2019. Вип. 3. С. 10–15.

2. Дорошенко З. Організація методичної роботи з педагогами на мережевій основі: використання інтернет технологій. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2014. № 11. С. 4–11.

3. Салабуда Ю. О. Сутність та зміст професійної компетентності вихователів закладу дошкільної освіти. *Науковий пошук молодих*: збірник статей аспірантів та магістрантів. Херсон: КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2019. Випуск 3. С. 170–174.

4. Швайка Л. А. Методична робота в ДНЗ. Харків : «Основа», 2017. 304 с.

Ірина Небитова,

доктор філософії, доцент кафедри початкової і професійної освіти,
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Олександр Міщенко,

здобувач наукового ступеня доктора філософії
зі спеціальності 015 Професійна освіта,
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

ГОТОВНІСТЬ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК АКТУАЛЬНА ПРОБЛЕМА СЬОГОДЕННЯ

Сучасна освіта перебуває в епіцентрі стрімких технологічних змін. Використання штучного інтелекту (ШІ) стає ключовим інструментом для трансформації педагогічних підходів, індивідуалізації навчання та підвищення ефективності освітнього процесу. Для вчителів початкових класів це означає необхідність освоєння інноваційних технологій і готовність застосовувати їх у щоденній роботі з учнями. Зокрема, підготовка майбутніх педагогів до інтеграції ШІ в професійну діяльність вимагає розробки теоретичних і практичних підходів, орієнтованих на розвиток компетентностей ХХІ століття.

Проблема використання штучного інтелекту в освіті дедалі частіше привертає увагу сучасних науковців. Різні аспекти цієї проблеми досліджували такі вчені, як: І. Візнюк, С. Литвинова, О. Ніконов, Н. Макогончук, Ю. Матвієнко, К. Певень, Н. Хміль та ін.

Слід зазначити, що готовність до використання ШІ у професійній діяльності є багатовимірним поняттям, яке включає такі ключові компоненти [3]:

1. Когнітивний компонент. Майбутній учитель має розуміти основи функціонування ШІ, зокрема принципи алгоритмів машинного навчання, можливості нейронних мереж і практичні застосування ШІ в освітньому процесі.

2. Мотиваційний компонент. Позитивне ставлення до технологій є основою для їх ефективного впровадження. Формування мотивації передбачає усвідомлення переваг ШІ, таких як полегшення рутинних завдань і покращення індивідуального підходу до учнів.

3. Операційний компонент. Це практичні вміння, зокрема створення адаптивного навчального контенту, використання платформ на основі ШІ (наприклад, Khan Academy, ClassCraft) та організація інтерактивного навчання.